

Beyanat ve Tenvirler penceresinden

Ali Karakaş: “Bir süreden beri yaşanan siyasî ve cemaatî sıkıntılar Beyanat ve Tenvirler’e göre nasıl izah edilebilir? Hangi emirler ihmal edildi ki, bu tokatları netice verdi?”

ÇARE RİSALE-İ NUR’DADIR

Hiç şüphe yok ki, bu zamanda çare Risale-i Nur’dadır. İster dinî, ister siyasî, ister sosyal meselelerde başka yerde çare arayanlar çare bulamayacaklar, en sonunda Risale-i Nur’un kapısını çalacaklar ve çareyi Risale-i Nur’da bulacaklardır.

Çünkü bu zamanın imamı Risale-i Nur’dur.

Sözlerim kehanet değil, mübalâğa değil, mücazefe değil, hayalât değildir.

Çünkü görünen köy kılavuz istemez.

HÜRRİYET VE MEŞVERET

İddiamızı delillendirmeye ve temellendirmeye çalışalım: Beyanat ve Tenvirler, Risale-i Nur’dan sadece küçük bir risaledir. Fakat manası büyüktür.

Bütün sosyal ve siyasi hadiselerimize hâkimdir, vakıftır; çözüm sunuyor.

Meselâ “Birinci Bölüm”, hürriyete ve meşrûtiyete ayrılmış. Bediüzzaman bu bölümde hürriyeti imanın ana direği sayıyor. Öyle ki, makbul bir iman için hürriyet şarttır. Yani imanda zorlama makbul değildir, caiz de değildir. Yani hürriyet imandandır. Bediüzzaman meşrûtiyeti de “meşveret sistemi” olarak tanımlıyor. Ve bu sistemi anayasal parlamenter sistemin ruhu ve özü sayıyor. Bediüzzaman insanlığa hürriyeti getirenin Kur’ân olduğunu ve Kur’ân’ın devlet yönetiminde meşvereti emrettiğini bu bölümde adeta haykırıyor!

HER BİR MAKALE BİR MANİFESTODUR!

Bu birinci bölümde Bediüzzaman’ın görüşlerini ifade eden makalelerinin her birisi bir hürriyet ve meşveret manifestosudur!

Bu bölümdeki bilgilere göre, meşveretin zıttı rey-i vahittir. Rey-i vahit bazen tek

adamın, bazen tek zümrenin görüş ve kanaatlerinin bütüne hâkim kılınmasıdır. Oysa bu durum, şeriatın ruhuna aykırıdır. Çünkü tek adam, görüşlerinde isabetsiz olabilir. Ama meşveret bütünü yansıttığından yanılmaz, isabetsiz olmaz!

Kur'ân bu sebeple rey-i vahidi değil, meşvereti emrediyor.1

Öte yandan bir kişinin kendi görüş ve kanaatlerini hâkim kılma teşebbüsü istibdadın ta kendisidir. İstibdat ise bir semm-i katildir. Yani öldürücü bir zehirdir.2 Şeriatın ruhuna aykırıdır.3

Meşveretin hâkim olduğu bir yönetim sisteminde kuvvet değil, hak üstündür!

Bu sistem cehaletle değil; ilimle, marifetle, bilgiyle ve hikmetle yaşar. Bu sistemin dili kin, nefret, husûmet, adavet ve düşmanlık değil; sevgi, merhamet ve muhabbetir. Bu sistemde şahsın akli değil; meşveretin ortak akli ile vücut bulmuş kanun esas alınır. Bu sistem bir adamın millete hâkim olması değil, milletin kendi yönetimine hâkim olmasıdır.4

Biz eğer meşvereti esas alan bir hürriyet anlayışını siyasette hâkim kılabilirsek, bu âlem-i İslâm'ın da hürriyetine sebep olacaktır.5

BEYANAT VE TENVİRLER'E GÖRE TEMEL PROBLEMİMİZ

Açık söylemek gerekirse: Bizim Beyanat ve Tenvirler'e göre temel problemimiz, ilk dört halifenin otuz yıllık dönemi hariç olmak üzere, o gün bu gündür farklı kılıklarda tezahür eden rey-i vahide boyun eğme ve aklımızı başımızdan çıkarıp işlevsiz kılma hastalığıdır.

Evet, çok akıl bir akla mahkûm olmamalıdır.

Adı ister saltanat olsun, ister emirlik, ister krallık, ister imparatorluk, ister padişahlık, ister halifelik, ister cumhuriyet, isterse cemaat olsun-kurumu ve adı ne olursa olsun-; rey-i vahide mahkûm edildiği anda derman olmaktan çıkıyor.

Bakınız: Fıkıhta rey-i vahide itibar edilmez; "icma-i ümmet"e itibar edilir ve icma-i ümmet dört mezhebe göre de dinî hükümlerin önemli bir delilidir. Tarikatta şeyhin rey-i vahidine itibar etmek ise bir usûldür. Bu, konumuzdan hariçtir.

Ama siyasetin ve cemaatin rey-i vahide mahkûm edilmesini Beyanat ve Tenvirler kabul etmiyor. Siyaset ve cemaat, tarikatlaşmamalıdır!

İşte Risale-i Nur, Nurcuların iman hizmet biçimlerini olsun, sosyal ve siyasi

tercihlerini olsun rey-i vahidin yetkisine vermemiş, Risale-i Nur'un şahs-ı manevisinden çıkan meşveret heyetinin sorumluluğuna yüklemiştir.

Demek siyasette ve cemaatte isabetli kararlar meşveretle geliyor; isabetsiz kararlar ve neticede ise tokatlar rey-i vahidle geliyor.

Yarın inşaallah devam edelim.

MAHARET Mİ, SALÂHAT Mİ?

Beyanat ve Tenvirler çok güncel siyasî ölçüler veriyor. Bu ölçülerden bir buketi buraya alalım:

“Ya maharettir veya salâhattir. San’atta maharet ise, müreccahtır.”⁶

Siyasî tercihlerde temelde iki değer gözetilir:

1- Maharet, liyakat ve ehliyet.

2- Salâhat ve dindarlık.

Bediüzzaman'ın tavsiyesi, liyakati ve ehliyeti dindarlığa tercih etmektir. Yani liyakati ve ehliyeti varsa, dindar olmazsa bile tercihe şayandır. Eğer liyakati ve ehliyeti yok, ama sadece dindarlığı var ise, bu kişi tercih edilmez.

Çünkü ehliyeti ve liyakati olmayan kişi tercih edildiğinde, dindarlığı dolayısıyla dine de, kendi dindarlığına da, kendi ahlâkına da zarar verir.

Nitekim Kur'ân işi ehline vermemizi emrediyor.⁷ Peygamber Efendimiz de (asm), “İş ehil olmayana verildiği zaman kıyameti bekleyiniz”⁸ buyurmuştur.

DİN Mİ, SİYASET Mİ?

“Dinin bir hakikatini bin siyasete tercih ederim.”⁹

Bediüzzaman siyasetin dine değil, dinin siyasete tercih edilmesini tavsiye ediyor. Öncelik siyasetin değil, dinin olmalıdır.

Din varken önceliği siyasete vermek ve insanları fikr-i siyasîsine göre tasnif etmek bir hastalıktır. Dinde ihlâsı, uhuvveti, kardeşliği, ittihadı, muhabbeti bitirir.

Öte yandan, tercih ettiğin kişiler beşerdirler. Her işleri kayıtsız şartsız doğru olmaz. Her yaptıklarında mutlak hikmet aranmaz. Her işleri safi olmaz. Hataları, kusurları olur.

Dolayısıyla konuyu mübalâğa ve mücazefe konusu haline getirmek, tarafgirliği hizmete, meslek ve meşrebine ve uhuvvete tercih etmek tehlikeli ve zararlıdır.

Bediüzzaman'ın ölçüsünü unutmamalı, siyaseti dine değil; dinin tek bir hakikatini, meselâ bir tevazuu, bir ihlâsı, bir uhuvveti, bir muhabbeti veya küçük de olsa bir ahlâkî değeri bin siyasete tercih etmeli.

MÜBALÂĞADAN UZAK DURMALI

“Hükûmete hücum edenler, bazıları ‘Haydo, Haydo’ derlerdi, bazıları ‘Haydar Ağa, Haydar Ağa’ derlerdi; ben ‘Haydar’ derdim, şimdi de ‘Haydar’ diyorum.”¹⁰

Gerek tarafgirlikte olsun, gerekse muhalif tarafta olsun; her ikisinde de mübalâğa tehlikesi vardır. Biri hükûmete tarafgir olduğu için doğrularını abartır, diğeri muhalif olduğu için yanlışlarını abartır.

Yani hükûmete tarafgir olan “Haydar Ağa! Haydar Ağa!” der, bu tarafgirliği cihad sayar, oy vermek için ölüleri de diriltmek ister; muhalif olan ise “Haydo! Haydo!” der, hükûmetin bir an önce yıkılıp dökülmesini ister.

Oysa her ikisi de isabetli üslûp değildir.

İsabetli üslûp, Bediüzzaman'ın dikkat çektiği üslûptur: Yalnızca “Haydar” demelidir.

Yani hükûmet edenin doğru yapabileceğine de, yanlış yapabileceğine de ihtimal vermelidir. Doğrusu olduğunda—tarafgir olarak değil—, vatandaş olarak duâ etmeli; yanlış olduğunda ise demokratik eleştiri hakkını kullanmalı, uyarmalıdır.

Dâvâmız olan “hürriyet-i şer’iye” bunu gerektirir.

DİN SİYASETE ÂLET OLMAZ

Bediüzzaman diyor ki: “Bir kısım dindar ehl-i siyaset, dini, siyaset-i İslâmiyeye âlet etmeye çalışmışlardı. İslâmiyet güneşi yerdeki ışıklara âlet ve tabi olamaz. Ve âlet yapmak İslâmiyet’in kıymetini tenzil etmektir, büyük bir cinayettir.”¹¹

Bediüzzaman devamla, salih bir arkadaşının kendi siyasî fikrine uygun bir münafiği methettiğini, siyasî fikrine muhalif bir salih hocayı ise eleştirdiğini ve fasık olmakla itham ettiğini görüyor ve onu şöyle uyarıyor:

“Bir şeytan senin fikrine yardım etse rahmet okutacaksın. Senin fikr-i siyasiyene muhalif bir melek olsa lânet edeceksin!” Bunun için Eski Said: ‘Ezübillahimineş’şeytani ve’s-siyase’ dedi. Ve otuz beş seneden beri siyaseti terk

etti.”12

SİYASETÇİNİN TAM DINDAR OLMASI ZORDUR

Keza Bediüzzaman, siyasetçinin zaten tam dindar olamayacağını, çünkü siyaset yapanın nefse rububiyet vermekten, riyadan ve enaniyetten kolay vazgeçemeyeceğini, oysa tevhid dini olan İslâm'ın ve İslâm ahlâkının bunları reddettiğini kaydediyor.

Dünya saltanatının aldatıcı13 olduğunu söyleyen Bediüzzaman, bu sebeple siyaset yapanın, enaniyetini ve menfaatini terk etmezse dinî bağlarının zaafa uğrayacağını ve hatta dini terk etmek tehlikesiyle yüz yüze kalacağını hatırlatıyor.14

“MENFAAT ÜZERİNE DÖNEN SİYASET CANAVARDIR”

Beyanat ve Tenvirler, ikinci bölüme bu başlıkla başlıyor.

Başlık dehşet verici bir gerçeği vurguluyor!

İnsan titriyor!

İnsan “el-iyazubillah!” diyor!

İnsan, Bediüzzaman'ın “Eûzübillahimineş'şeytani ve's-siyase” duâsına bin defa sarılmak istiyor!

Demek Müslümanlar olarak biz bu canavar için ağzımızın tadını bozuyoruz! Bu canavar için dâvâmızın hizmet insicamını bozabiliyoruz! Bu canavar için bazen şahs-ı manevî katlediliyor!

Bu canavarın peşinden koşturmayı cihad mı sayıyoruz? Adamlar yatla, katla, rantla torbalarını dolduracaklar, ben onların menfaatine cihad diyerek serfüru edeceğim?

Cihad mı bu kadar ucuza düştü, ben mi bu kadar aptallaştım? Din mi bu kadar kelepire indi, benim mi kalbim ve kafam hastalandı?

AVRUPA ÜFLÜYOR,BİZ BURADA OYNUYORUZ

Bediüzzaman diyor ki: “Biz müteharrik-i bizzat değiliz, bilvasıta müteharrikiz. Avrupa üflüyor, biz burada oynuyoruz.”15

Anlıyoruz ki, Bediüzzaman dinin, ilmin ve iman ilimlerinin dehası olduğu gibi, siyasetin de, diplomasinin de dehasıdır!

Bediüzzaman, bu tesbiti 1920 yılında yapıyor. Neredeyse yüz sene önce...

Hâlâ Avrupa üflüyor, Amerika ve İsrail üflüyor. Biz burada oynuyoruz.

Sadece dış siyasetimiz değil, iç siyasetimiz de onların yönlendirmesiyle şekilleniyor.

Şekilde bir bağımsızlığımız, bir sınırimız var. Ama gerçekte bağımsız değiliz!

Bu sebeple Bediüzzaman siyasetten uzak durduğunu ifade ediyor ve diyor ki:

“İstanbul siyaseti [biz şimdi diyelim ki, Ankara siyaseti] İspanyol hastalığı gibi bir hastalıktır. Fikri hezeyanlaştırır.”

(İspanyol hastalığı H1N1 virüsünün yol açtığı ölümcül bir grip türüdür. İspanya’da 1918 yılında görülmüş ve hızla dünyaya yayılmıştır. Bütün dünyada 18 ayda yetmiş-seksen milyon insanın ölümüne sebep olduğu tahmin ediliyor.)

DİN NAMINA MEYDANA ÇIKMAK!

Bediüzzaman’a soruyorlar:

“Dinsizliği görmüyor musun, meydan alıyor? Din namına meydana çıkmak lâzım.”

Bediüzzaman diyor ki: “Evet, lâzımdır. Fakat kat’î bir şart ile ki, muharrik, aşk-ı İslâmiyet ve hamiyet-i diniye olmalı. Eğer muharrik veya müreccih, siyasetçilik veya tarafgirlik ise, tehlikelidir. Birincisi hata da etse, belki ma’fuvdur. İkincisi isabet de etse, mes’uldür.”

Yine diyorlar ki: “Nasıl anlarız?”

Bediüzzaman cevabında şu ölçüyü veriyor: Eğer fasık destekçini, dindar muhalifine tercih ediyorsan, din namına değil, siyaset namına meydandasın demektir! Yine eğer dini kendi tekelinde göstererek, zaafılarıyla dini gözden düşürüyorsan ve ekseriyeti dinin aleyhine geçiriyorsan siyasî tarafgirlik yapıyorsun demektir.

Bediüzzaman bu meseleyi şöyle örneklendiriyor: Meselâ iki adam kavga ediyorlar. Birisi düşeceği sırada elindeki Kur’ân’ı koruması için diğer güçlü olana uzatırsa, hareketi Kur’ân sevgisinden kaynaklanıyor demektir. Yok, uzatmayıp Kur’ân’ı kendine siper ederse, kendisiyle beraber Kur’ân’ı yere düşürmüş olur ki, Kur’ân’ı nefesine âlet ediyor demektir.16

DİN DÂHİLDE MENFİ TARZDA İSTİMAL EDİLMEZ

Dinin umumun mukaddes malı olduğunu ifade eden Bediüzzaman, dinin dâhilde menfî şekilde kullanılmayacağını kaydediyor.

Siyasetçi dine ve dinin mukaddes değerlerine elbette hizmet edebilir, etmelidir de. Fakat bu hizmetini siyasî malzeme yapamaz, yapmamalı. Çünkü bu durumda dini ucunuza, riyanıza, ikbalinize, çıkarınıza âlet etmiş, dini kendinizle beraber yere düşürmüş, dini dâhilde menfî tarzda kullanmış olursunuz.

Nihayet Bediüzzaman soruyor ve cevaplıyor:

“Acaba şimdiki menfî siyasetçilerin fetvalarından istifade edecek kimdir, bilir misin? Bence İslâm'ın en şedit hasmıdır ki, hançerini İslâm'ın ciğerine saplamıştır.”¹⁷

Netice itibariyle, dini siyaset kavganıza âlet yaptığınızda, İslâm düşmanlarının ekmeğine yağ sürmüş oluyorsunuz.

Bu da en iyi ifadeyle, dine cinayettir.

Dipnotlar:

- 1- Âl-i İmran Sûresi: 159; Şûra Sûresi: 38.
- 2- Beyanat ve Tenvirler, s. 36.
- 3- Beyanat ve Tenvirler, s. 48.
- 4- Beyanat ve Tenvirler, s. 39.
- 5- Beyanat ve Tenvirler, s. 42.
- 6- Beyanat ve Tenvirler, s. 93.
- 7- Nisa Suresi: 58.
- 8- Buhari.
- 9- Beyanat ve Tenvirler, s. 111.
- 10- Beyanat ve Tenvirler, s. 107.
- 11- Beyanat ve Tenvirler, s. 112.
- 12- Beyanat ve Tenvirler, s. 112.
- 13- Mektubat, s. 100.
- 14- Beyanat ve Tenvirler, s. 103.
- 15- Beyanat ve Tenvirler, s. 116.
- 16- Beyanat ve Tenvirler, s. 119.
- 17- Beyanat ve Tenvirler, s. 119.

“ŞU İNKILÂB-I AZÎMİN TEMEL TAŞLARI SAĞLAM GEREK” 1

Bu bölüm Bediüzzaman'ın, 1922 Meclisi için yazdığı bildiriden buraya alınmıştır.

Yeni Türkiye'nin harcının yapıldığı o günlerde manevî köklerimizden tamamen koparılmak istenmiştik. Muasır medeniyete ayak uyduracağız diye Avrupa'nın göreneklerini ülkemize taşımayı amaçlayan bir dizi ilkeler benimsenme yolundaydı. Bediüzzaman Meclis kürsüsünde okunan bildirisinde, büyük bir inkılâba ihtiyaç olduğunu kabul ediyor, fakat bu inkılâbın temeline ecnebî âdet ve kanunlarını yerleştirmenin yanlış olduğuna dikkat çekiyor.

“ZARURÎ VAZİFENİZ ŞEÂİRİ İHYÂ ETMEKTİR”

Bediüzzaman bu bildirisinde diyor ki: “Harice karşı kazandığınız iyiliği, dâhildeki fenalıkla bozmayınız. Bilirsiniz ki, ebedî düşmanlarınız ve zıtlarınız ve hasımlarınız İslâmın şeairini tahrib ediyorlar. Öyle ise, zarurî vazifeniz, şeairi ihya ve muhafaza etmektir.”² Bediüzzaman, bundan gafil olunursa, yapılan inkılâpların, istilâ etmek isteyen düşmana yardım hesabına geçeceğini bildiriyor.

Bunun sosyolojik sebebini şöyle açıklıyor Bediüzzaman: “Şeairde tehavün, zaaf-ı milliyeti gösterir. Zaaf ise, düşmanı tevkiif etmez, teşcî eder.”³

Yani şeairde gevşekliğiniz milliyet zaafıdır. Kişisel zaaf değildir.

Çünkü şeair bir kamu hukukudur. Şahsî hukuk değildir. Milliyet zaafı ise kişisel zaaftan çok daha tehlikelidir. Düşmanın istilâ gücüne güç katar. Dolayısıyla dini ihmal ederek, muasır medeniyete ulaşamazsınız; muasır medeniyetler nezdinde millet olarak kendinizi küçük düşürmüş olursunuz.

HUBB-U CAH İSE, BUNA BİR MECRA YAPILABİLİR

Bediüzzaman mebuslara psikolojik olarak da rehber olmak istiyor. Demek istiyor ki: Hubb-u cah, yani makam ve şöhret hırsını tatmin etmek için illa da dini silmek ve yerine ecnebi âdetlerini yenilik diye getirmek gibi bir ihanete gerek yok!

Sevab-ı uhrevî büyük ve gerçek bir makamdır. Müslümanların nefretleri yerine hayır duâlarını kazanmak ise büyük bir namdır.

Meselâ diyor Bediüzzaman, Ayasofya Camii'nin ehl-i kemal zatlarla dolu olduğu bir

zaman kapıda, sofada ve pencerelerde haylaz çocuklar, ahlâksızlar ve eğlence-perest ecnebler bulunduğunu farz edelim. O sırada camiye giren bir adamın güzel bir Kur'ân okumasıyla binlerce ehl-i kemal Müslüman o adama duâ eder ve ona sevap kazandırır. Bundan sadece haylaz çocuklarla ecnebi seyirciler hoşlanmazlar. O adam şarkılar söylese bu defa haylaz çocukların, ahlâksızların ve ecnebi seyircilerin hoşuna gidecek. Fakat cemaat nefret edecek.

Bediüzzaman diyor ki: "İşte... âlem-i İslâm ve Asya, muazzam bir camidir. Ve içinde ehl-i imân ve ehl-i hakikat, o camideki muhterem cemaattir. O haylaz çocuklar ise, çocuk akıllı dalkavuklardır. O serseri ahlâksızlar; frenkmeşreb, milliyetsiz, dinsiz heriflerdir. Ecnebi seyirciler ise, ecneblerin naşir-i efkârı olan gazetecileridir."

Âlem-i İslâm ve Asya camiine giren bir adam güzel işler yapsa âlem-i İslâm'ın duâsını alacak; fakat ecdadının izinden gitmeyip "heveskârane, hevaperestane, riyakârane, şöhpertperverane, bid'akârane işlerde ve harekâtta bulunsa; manen, bütün ehl-i hakikat ve ehl-i îmanın nazarında en alçak mevkiye düşer."4

MÜHİM BİR SUALE HAKİKATLİ BİR CEVAPTIR

Bu bölümde bu başlıkta bir soru ve cevap yer alıyor. Soru şöyle: "Mustafa Kemal sana üç yüz lira maaş verip, Kürdistan'a ve Vilayat-ı Şarkiyeye, Şeyh Sinûsî yerine vaiz-i umumî yapmak teklifini neden kabul etmedin? Eğer kabul etseydin, ihtilâl yüzünden kesilen yüz bin adamın hayatlarını kurtarmaya sebep olurdu!"

Bediüzzaman cevaben diyor ki: "Yirmişer-otuzar senelik hayat-ı dünyeviyeyi o adamlar için kurtarmadığıma bedel, yüz binler vatandaşa, herbirisine milyonlar sene uhrevî hayatı kazandırmaya vesile olan Risale-i Nur, o zayıfın yerine binler derece iş görmüş. Eğer o teklifi ben kabul etseydim, hiçbir şeye âlet olmayan ve tabi olmayan ve sırr-ı ihlâsı taşıyan Risale-i Nur meydana gelmezdi."5

TÜRK, KÜRT BİRDİR, KARDEŞTİR

Bediüzzaman kendisini şark isyanına dâvet eden Şeyh Said'e de şöyle cevap veriyor:

"Yaptığınız mücadele kardeşi kardeşe öldürtmektir ve neticesizdir. Çünkü Türk-Kürd birdir, kardeştir. Türk milleti İslâmiyete bayraktarlık etmiş, dini uğrunda yüz binlerle, milyonlarla şehid vermiş ve milyonlar veli yetiştirmiştir. Binaenaleyh kahraman ve fedakâr İslâm müdafilerinin torunlarına, yani Türk milletine kılıç çekilmez ve ben de çekmem. Siz de çekmeyiniz, teşebbüsünüzden vazgeçiniz."6

Elimizde Nur var, topuz yok

Bu başlık, Beyanat ve Tenvirler'in Dördüncü Bölümünün başlığıdır.

Nurdan maksat, iman hakikatleridir. Topuzdan maksat siyasettir.

Bediüzzaman, imanı sarsılmış bir asırda işe nur ile başlıyor, siyaset topuzu ile başlamıyor. "Siyaset topuzunu atarak, iki elim ile nura sarıldım" diyor.

İnanın, yalnız şu söz, sadece ülkemizi değil, sadece âlem-i İslâm'ı değil, dünyayı bin kaostan kurtarır. Çünkü şu söz, kendisinin hilâfetten ve mehdiyetten geldiğini haykırıyor.

Şu cümledeki ruh ile Müslümanların şu an bir türlü kurtulamadıkları kaosu, siyasî sıkıntıları bir büyük kavanoza koysak, bu ruh bu kaosu yakar bitirir!

Kaos biter, ortada nur kalır!

Anlaşıyor ki, Beyanat ve Tenvirler sadece Nurcuların değil; bütün Müslümanların ve bütün siyasîlerin rehber kitabıdır.

Şu hakikat cerh edilemez: Mısır'ın, Suriye'nin, Irak'ın, Bangladeş'in, Afganistan'ın, Somali'nin ve topyekûn İslâm coğrafyasının kurtuluşu Beyanat ve Tenvirler'i anlamaktan geçiyor.

İki teklif:

1- Beyanat ve Tenvirler büyük boy, kuşe kâğıt, bol renkli ve büyük puntolu olarak basılmalı ve sponsor bulunabilirse indirimli olarak dağıtılmalı.

2- Bir tercüme ekibi kurularak Beyanat ve Tenvirler Arapça, Kürtçe, Urduca, Malayca, Farsça ve diğer Müslüman memleketlerin ve umum dünya dillerine -eğer hâlâ çevrilmemişse- derhal çevirmeli.

Biz temenni edelim, inşallah duâ yerine geçer.

Çünkü Risale-i Nur, hilâfeti Hazret-i Hasan'ın (ra) hilâfetinin altıncı ayından alıyor. Görev süresi kıyamete uzanıyor. Risale-i Nur neşr-i hakaik-i imaniye alanında hilâfet vazifesini yapıyor. Risale-i Nur'un "şahs-ı manevîsi, Hazret-i Hasan Radiyallahü Anhın bir muavini, bir mütemmimi, bir manevî veledi hükmündedir."

Öyleyse şu zamanda İslâm coğrafyasında söz, Risale-i Nur'undur!

Toplumu bataklıktan kurtarmanın çaresi topuz değildir

Beyanat ve Tenvirler’de toplum hayatının bir yolculuk olduğunu ve bu yolun bu zamanda pis bir bataklığa girdiğini beyan eden Bediüzzaman, toplumun bu bataklıkta düşe kalka gittiğini, yüzde yirmisi bu bataklığı miskü anber zannederek yüzüne gözüne sürdüğünü, yüzde sekseni bu bataklığı anladığını, ancak kurtuluş yolu bulamadığını ifade ediyor.

Bediüzzaman’a göre toplumu bu bataklıktan kurtarmanın iki çaresi vardır:

1- Topuzla yüzde yirmisini ayıltmak.

2- Nur göstermek suretiyle yüzde sekseni kurtarmak.

Bediüzzaman kaygıyla bildiriyor ki, yüz adamdan sekseni elinde topuz tutuyor. İnsanlara hakkıyla nur gösterilmiyor.

Gösterilse de bir elinde hem nur, hem topuz olduğundan güven vermiyor ve kurtarmıyor.

Çünkü Risale-i Nur bütün siyaset cereyanlarının pek üstünde bir Kur’ân dersidir. Ve çünkü siyaset cereyanlarında hem muvafıkta, hem muhalifte bu nurların âşıkları vardır.

Bediüzzaman kendi namına ve dâvâsı namına diyor ki: “Elhamdülillah, siyasetten tecerrüt sebebiyle, Kur’ân’ın elmas gibi hakikatlerini propaganda-i siyaset ittihamı altında cam parçalarının kıymetine indirmedim.”

Siyaset topuzu mu, Nur mu?

Bediüzzaman’a soruyorlar: “Ne için siyasetten çekildin? Hiç yanaşmıyorsun?”

Bediüzzaman cevap veriyor:

“Eski Said, bir miktar siyasete girdi. Belki siyaset vasıtasıyla dine ve ilme hizmet edeceğim, diye beyhude yoruldu ve gördü ki; o yol meşkûk ve müşkilatlı ve bana nisbeten fuzuliyâne, hem en lüzumlu hizmete mani ve hatarlı bir yoldur. Çoğu yalancılık ve bilmeyerek ecnebi parmağına alet olmak ihtimali var. Hem siyasete giren, ya muvafık olur veya muhalif olur. Eğer muvafık olsa; madem memur ve meb’us değilim, o halde siyasetçilik bana fuzulî ve malayani bir şeydir. Bana ihtiyaç yok ki, beyhude karışayım.”

Ne dersiniz?

Siyaset topuzu mu, Nur mu?

Tokat yememek için, bir karar vermek lâzım diye düşünüyorum.

TOPUZU TUTACAK ELİMİZ YOK

Beyanat ve Tenvirler'in bir cümlesi bu!

Tokat gibi bir cümle! Buz gibi bir gerçek!

Bediüzzaman diyor ki: "İki elimiz var. Eğer yüz elimiz de olsa, ancak nura kâfi gelir. Topuzu tutacak elimiz yok!"⁷

Demek, tokat yememek için, topuzu tutacak elimizin olmaması lâzım geliyor!

Bediüzzaman'a soruyorlar: "Sana işkence eden bu mübtedi ve kısmen münafık baştaki insanların takip ettikleri siyaseti nasıl görüyorsun ki ilişmiyorsun?"

Bediüzzaman diyor ki:

"Eğer siyaset topuzuyla hareket edilse, galebe çalınca, o kâfirler münafık derecesine iner. Münafık, kâfirden daha fenadır. Demek, topuz böyle bir zamanda kalbi ıslah etmez."⁸

Evet, siyaset topuzu kalbi ıslah etmiyor.

Fakat galebe edince, şahane rant verdiği için dindarları daha çok dünyaya bağlıyor, dindar olmayanların da dindar gözükmelerini sağlıyor.

Din ve iman hizmeti ise tatile uğruyor.

"Efendim, siyasal İslâm hâkim ya, o yeter!" denebilir mi?

Eğri oturalım, doğru konuşalım:

Süfyanizm sinsî bir plân kurmak isteseydi, daha ne yapardı?

"ŞEFKAT, VİCDAN VE HAKİKAT BİZİ SİYASETTEN MENEDİYOR"

Beyanat ve Tenvirler'in başka bir haykırışı da böyledir.

Bu haykırışları duymamız gerekiyor.

Bediüzzaman burada diyor ki: "Risale-i Nur ve ondan tam ders alan biz şakirtleri, değil dünya siyasetlerine, belki bütün dünyaya karşı da Risale-i Nur'u âlet edemeyiz ve şimdiye kadar da etmemişiz."

Bediüzzaman siyasetten uzak durmamızın gerekçelerini şöyle sıralıyor:

1- Kur'ân, bizi siyasetten men etmiş; tâ ki elmas gibi hakikatler, ehl-i dünyanın nazarında cam parçalarına inmesin.

2- Şefkat, vicdan, hakikat bizi siyasetten men ediyor.

Çünkü siyaset topuzu yeter diye din, iman ve Kur'ân hizmeti ihmal edilirse tokat gelir. Ve gelen belâ ve musibet çoluk, çocuk, yaşlı, ihtiyar, hasta demez, herkesi perişan eder.

3- Bu vatan, bu millet ve bu vatandaki ehl-i hükûmet, ne şekilde olursa olsun, Risale-i Nur'a eşedd-i ihtiyaçla muhtaçtırlar.⁹

Eğer Risale-i Nur siyasîleşirse, siyasîler Risale-i Nur'dan istifade edemezler.

RİSALE-İ NUR CEMAATİ "SİYASETLİ CEMAAT" DEĞİLDİR

Bediüzzaman siyasetli bir cemaat kurmamıştır, siyasetli bir cemaate girmemiştir, siyasetli bir cemaatten yardım almamıştır ve siyasetli bir cemaatin kuvvetine dayanmamıştır.

Acaba siyasetli bir cemaatten kuvvet alsaydı veya kendisi siyasetli bir cemaat kursaydı, insanlar siyaset saikasıyla dalga dalga Risale-i Nur dairesine girmezler miydi? Böylece Risale-i Nur dairesi genişlemez miydi, güçlenmez miydi?

Hayır, hayır! Mesele dairenin genişlemesi veya güçlenmesi değil!

Genişleseydi bile, böyle siyasetli cereyanlarda sırr-ı ihlâs korunmazdı.

Risale-i Nur güce, kuvvete ve cereyana değil, inayet ve Tevfik-i İlahiyeye dayanır.

Risale-i Nur semavîdir, yerin ışıklarından medet almaz!

Bakın Beyanat ve Tenvirler'de Bediüzzaman'a ne soruyorlar:

"Neden, ne dâhilde, ne hariçte bulunan cereyanlara ve bilhassa siyasetli cemaatlere hiçbir alaka peyda etmiyorsun? Ve Risale-i Nur ve şakirdlerini mümkün olduğu kadar o cereyanlara temastan men ediyorsun? Hâlbuki eğer temas etsen ve alakadar olsan, birden binler adam Risale-i Nur dairesine girip, parlak hakikatlerini neşredeceklerdi. Hem bu kadar sebepsiz sıkıntılara hedef olmayacaktın?"

Bediüzzaman cevap veriyor:

“Mesleğimizin esası olan ‘ihlâs’ bizi men ediyor... Hakaik-ı îmaniye ve hizmet-i Nuriye-i kudsiye, kâinatta hiçbir şeye âlet olamaz. Rıza-yı İlahîden başka bir gayesi olamaz. Hâlbuki şimdiki cereyanların tarafgirane çarpışmaları hengâmında bu sırr-ı ihlâsı muhafaza etmek, dinini dünyaya âlet etmemek müşkülleşmiş. En iyi çare, cereyanların kuvveti yerine, inayet ve tevfik-i İlahiyeye dayanmaktır.”¹⁰

Dipnotlar:

- 1- Beyanat ve Tenvirler, s. 127.
- 2- Beyanat ve Tenvirler, s. 131.
- 3- Beyanat ve Tenvirler, s. 131.
- 4- Mektûbat, s. 402-403; Beyanat ve Tenvirler, s. 132-136.
- 5- Tarihçe-i Hayat, s. 366.
- 6- Osmanlıca teksir Asa-yı Mûsa, s. 250; Tarihçe-i Hayat, s. 135; Beyanat ve Tenvirler, s. 137, 138.
- 7- Beyanat ve Tenvirler, Yeni Asya Neşriyat., İstanbul, 2000, s. 101
- 8- Beyanat ve Tenvirler, Yeni Asya Neşriyat., İstanbul, 2000, s. 101; Lem’alar, s. 107
- 9- Beyanat ve Tenvirler, Yeni Asya Neşriyat., İstanbul, 2000, s.102, 103; Kastamonu Lâhikası, s. 186
- 10- Beyanat ve Tenvirler, Yeni Asya Neşriyat., İstanbul, 2000, s. 105, 106; Emirdağ Lâhikası I, s. 37.

“ŞİMDİKİ SİYASETE KARŞI NE FİKİRDEDİR?”

Beyanat ve Tenvirler’in hassas mizanlarından birisidir bu! Diyor ki Bediüzzaman:

“Risale-i Nur’un bir talebesini tecrübe ettim. Acaba bu heyecan, şimdiki siyasete karşı ne fikirdedir, diye Boğazlar hakkında boşboğazlığı münasebetiyle bir-iki şey sordum. Baktım, alakadarane ve bilerek cevap verdi. Kalben, yazık dedim. Bu vazife-i Nuriyede zararı olacak. Sonra şiddetle ikaz ettim.”¹

Bediüzzaman, talebesini dünyaya vermek istemiyor. Nur talebesinin dünya siyaseti ile ilgilenmesini affedemiyor. Şiddetle ikaz ediyor.

Kendi adıma şöyle düşünmeliyim:

Mebus olmadığım halde siyasetin kaba işleriyle çok ilgilendim. Çok kırıp döktüm.

Çok tarafgir oldum. Vazife-i Nuriyeye çok zarar verdim. Şahs-ı maneviye çok incittim.

Onun için de tokada müstehak oldum.

RİSALE-İ NUR, İTTİHAD-I İSLAM SİYASETİNE DAHİ ÂLET EDİLMEMELİ

Beyanat ve Tenvirler'in bu hassas mizanını görüp, parmağınızı ısırıyorsunuz!

Bazı Nur nüshaları Mekke'ye götürülmek istenmiş, fakat hududdan çevrilir diye vazgeçilmişti. Bediüzzaman bunu şöyle yorumluyor:

“Çok da isabet olmuş. Çünkü benim ve Nur şakirdlerinin namına şimdi bu mecmuaları göndermek, her halde inkişafa başlayan İslam birlik fikri ve ittihad-ı İslam siyaseti, Risale-i Nur'u kendine bir kuvvet, bir âlet yapmaya çalışacaktı ve bizleri siyaset-i İslamiyeye bakmaya mecbur edecekti. Hâlbuki Risale-i Nur'un mesleğindeki sırr-ı ihlas; iman, Kur'an hakikatlerinden başka hiçbir şeye âlet, tabi olmadığı...”²

Oysa Bediüzzaman, “Bu zamanın en büyük farz vazifesi, ittihad-ı İslâm'dır”³ diyordu ya!

Demek, ittihad-ı İslâm için siyaset eksenli bir harekete ihtiyaç yoktur. Eğer birileri böyle bir siyaset-i İslamiye güderse, Risale-i Nur buna âlet olmayacak!

Risale-i Nur Müslümanların kalbinde iman meyvesinin olgunlaşmasına hizmet edecek.

Meyve eğer olgunlaşırsa, İttihad-ı İslâm bir lütf-u İlâhî olarak gelecek.

Dâhilde siyaseti topuz gören ve reddeden Bediüzzaman, âlem-i İslâm nezdinde farz bir vazife saydığı ittihad-ı İslam için de siyaseti topuz görüyor!

Hakikat, aynı hakikat! Net ve berrak!

Siyaset dışarı! Nur içeri!

DAİRELER ARASINDA NUR VE SİYASET

Beyanat ve Tenvirler'de Meyve Risalesinin Dördüncü Meselesini de buluyoruz.

Bediüzzaman burada, önümüze küçükten büyüğe altı daire koyuyor: Birincisi ve en küçüğü kalp ve mide dairesidir.

Bu en küçük dairede herkes için en büyük vazife vardır: İmanını kurtarma vazifesi.

Daireler büyüdükçe vazifeler küçülüyor ve sadece uzmanların ehil olduğu vazifeler kalıyor. Mesela büyük dairelerden birisi vatan ve memleket dairesidir. Bu daire cazibedar olduğu için, küçük dairedeki ehemmiyetli vazife unutuluyor ve bu büyük daire peşinde ömür sermayesi boş yere harcanıyor.⁴

Mesela “siyaset” büyük dairelere giriyor ki, sadece mebusların veya diplomatların vazifesidir. Bu alanla mebus veya diplomat olmayanların meşgul olması halinde kesinlikle imana ve ahlâka zarar veriyor.

VE SİYASET İÇİN TEFRIKA

“Bu zamanda siyaset, kalpleri ifsad eder ve asabî ruhları azab içinde bırakır. Selamet-i kalp ve istirahat-ı ruh isteyen adam, siyaseti bırakmalı”⁵ diyen Bediüzzaman, siyaset için tefrika çıkarmaya ne diyor acaba?

Bakın, yine tokat gibi uyarıyor:

“Sakın, sakın!.. Dünya cereyanları; hususan siyaset cereyanları ve bilhassa harice bakan cereyanlar sizi tefrikaya atmasın!”⁶

“NURCULAR DEMOKRATLARA BİR NOKTA-İ İSTİNADDIR”

Beyanat ve Tenvirler’in Beşinci Bölümü bu ana başlık ile başlıyor.

Bediüzzaman din adına siyaset yapmaya cevaz vermiyor.

Ancak selef-i salihinden tevarüsle doğru siyasetin yollarını ve usûllerini gösteriyor.

Eski Said döneminde hürriyet-i şer’iyeyi ve meşrûtiyet-i meşrûayı savunan Bediüzzaman, Üçüncü Said döneminde, onca ‘siyasal İslâm’ hareketleri varken, “hürriyet-i şer’iye” manasına en yakın gördüğü Demokrat Parti’yi destekliyor.

Çünkü Bediüzzaman irsiyet olarak Hazret-i Hasan ve Hazret-i Hüseyin’in (ra) evlâdı olduğu gibi, dâvâ olarak da Hazret-i Hasan’dan (ra) hilâfet-i maneviye dâvâsına ve Hazret-i Hüseyin’den (ra) hürriyet-i şer’iye dâvâsına hamildir. Hürriyet-i şer’iye dâvâsını 1950’den sonra “demokrasi” veya “demokratlık” adıyla güncelliyor⁷ ve kısmen Demokrat Parti’ye tatbik ediyor. On sene boyunca örnek bir seçmen duruşu sergiliyor. Bazen yol gösteriyor, bazen uyarıyor, bazen takdir ediyor.

“Vazifemiz siyaseti dine âlet ve dost yapmaktır.”⁸ diyor.

“BU VATANDA ŞİMDİLİK DÖRT PARTİ VAR”

Beyanat ve Tenvirler'deki bu mektubunda Bediüzzaman, "Kalbe ihtar edilen içtimaî hayatımıza ait bir hakikat" notuyla, temel siyasî eğilimleri tahlil ediyor.

Dört eğilimden bahsediyor: "Biri Halk Partisi, biri Demokrat, biri Millet, diğeri İttihad-ı İslâmdır."9

Bediüzzaman, bunlardan demokrat eğilimi tercih ediyor. Çünkü demokrat eğilimde hürriyet-i vicdan, yani milletin hür iradesi esas alınmıştır.

Bunlardan ittihad-ı İslâm, hamiyet-i diniye sahibidir.

Fakat yanlış olan hamiyet-i diniye değil; hamiyet-i diniyeyi "siyaset"e bulaştırmaktır.

Yani hedef değil, yol yanlıştır. Çünkü bu hedefe siyaset ile varılmaz.

Hedef ulvîdir ve semavidir; fakat yolun da ulvî olması şarttır.

Oysa siyaset arzîdir, seküler bir yoldur, topuzcudur, tasnifçidir, ötekileştiricidir, çoğu zaman kirlidir, gaflet verir, sırr-ı ihlâsa münafidir, su-i istimale açıktır, fitneye ve muharrik güçlere âlet olur, dine âlet olması gerekirken dini kendine alet eder.

İnsanlar siyasete değil, irşada ve nura muhtaçtır.

Çünkü çok zamandan beri terbiye-i İslâmiye zedelenmiştir.

Nitekim bazı âlimlere göre asrımız Müslüman'ı "irtidat" içinde iken, Bediüzzaman'a göre "iman zaafı" içindedir. İrtidat teşhisi daha korkutucu olmakla beraber, ister irtidat olsun, ister iman zaafı olsun, bu dinî hastalıkların siyasal İslâm ile tedavi edilemeyeceği açıktır.

Bediüzzaman iman cihetiyle çok sevdiği, fakat siyasî bir hareket başlatan Eşref Edip ve arkadaşları için, "Ruh u canımızla onları takdir ve tahsin edip onlarla dostuz ve kardeşiz; fakat siyaset noktasında değil."10 diyerek dostluk ile siyaset karşısındaki duruşu net olarak ayırıyor.

Bediüzzaman onlar ile siyasî bir yolculuğa çıkmıyor.

"PEKİ, BU YOL HEP Mİ ÇIKMAZ YOLDUR?"

Bu yol hep çıkmaz yol değildir şüphesiz.

Bediüzzaman hamiyet-i diniyede siyasetin kullanılması için bir oran veriyor. Diyor ki: "Yüzde altmış-yetmiş tam mütedeyyin olmak şartıyla, şimdiki siyaset başına

geçebilir. Dini, siyasete âlet etmemeye, belki siyaseti dine âlet etmeye çalışabilir.”¹¹

Bu oran, her halde sandıktan çıkan oy oranı değildir! Yüzde altmış-yetmişin imanıyla, ahlâkıyla, takvasıyla, ihlâsıyla tam dindar olduğu bir ülkede göreve talip olan bir siyasetçi zaten milletin iradesini ve hürriyet-i vicdanı esas alacak ve işte o zaman dini siyasete değil, siyaseti dine âlet edecektir.

Toplum ekseriyeti böyle bir kemâlata ulaşmadan, ‘hamiyet-i diniye’ taşıyan siyasi oluşumlara taraf olmamız, daha vahimi onun rantından ve rüzgârından faydalanmaya çalışmamız halinde, bize gelen şeyin tokat olacağından korkmalıyız.

CİHAD-I DİNİ İMAN-I TAHKİKİ KILINCIYLA OLACAKTIR”

Beyanat ve Tenvirler’in Altıncı Bölümündeyiz. Yukarıdaki başlık, bölüm adımızdır.

Bediüzzaman burada bir içtihatla bulunuyor.

Evet, cihad farzdır. Ve bin yıldan beri cihadın en mühim donanımı kılıncıdır, silâhtır, toptur, tüfektir.

Bediüzzaman bu donanımı dahilinde değiştiriyor. Bu donanımın asrımızda kılıncı, silâh, top, tüfek değil; iman-ı tahkiki kılıncı olduğunu söylüyor.¹²

Asrımızda cihadın iman-ı tahkiki kılıncı ile yapılacağına hükmediyor.

Bediüzzaman Nurcuların dünya siyasetine neden karışmamaları gerektiğini de bu cihad sırrına bağlıyor. Diyor ki: “Bu sırr-ı azîm içindir ki; Risale-i Nur Şakirdleri dünya siyasetine ve cereyanlarına ve maddî mücadelelerine karışmıyorlar ve ehemmiyet vermiyorlar ve tenezzül etmiyorlar.”¹³

“HULEFA-İ RAŞİDİN HEM HALİFE, HEM DE REİS-İ CUMHUR İDİLER”

Bediüzzaman dört halifenin, Cumhuriyet ve hürriyet-i vicdan manasını kemâliyle uyguladıklarını, “fakat manasız isim ve resim değil, belki hakikat-ı adaleti ve hürriyet-i şer’iyeyi taşıyan mana-yı dindar cumhuriyetin reisleri”¹⁴ olduklarını ifade ediyor.

Ve kendisinin de bu manada dindar bir Cumhuriyetçi olduğunu kaydediyor.

Fakat uyarıyor Bediüzzaman: Eğer hükümet-i Cumhuriye, ahiretine çalışanları mesul edecek dinsizlik hesabına kanunlar yapmaya devam ederse, pervasızca şöyle haykırıyor:

“Bin canım olsa, îmana ve ahiretime feda etmeye hazırım... Sizin beni idam ve ağır ceza ile zulmen mahkûm etmenize mukabil derim: Ben Risale-i Nur’un keşf-i kat’isiyle îdam olmuyorum, belki terhis edilip Nur ve saadet âlemine gidiyorum!”¹⁵

İSTİKBALDEKİ IŞIK

Meşrûtiyetten evvel, “İstikbalde bir ışık var, bir Nur görüyorum” diye müjdeler veren Bediüzzaman, başlangıçta o ışığın siyaset âleminde çok geniş bir dairede geleceğini tasavvur ediyor.

Sonra anlıyor ki bu ışık, iman cihetiyle âlem-i İslam hakkında Risale-i Nur’dur.¹⁶

Bediüzzaman diyor ki:

“Çünkü Risale-i Nur îmanı kurtarması cihetiyle, o dar dairesi madem hayat-ı bakiye ve ebediyeyi îmanla kurtarıyor. Bir milyon talebesi bir milyar hükmündedir. Yani bir milyon değil, belki bin insanın hayat-ı ebediyesini temine çalışmak, bir milyar insanın hayat-ı faniye-i dünyeviye ve medeniyetine çalışmaktan daha kıymettar.”¹⁷

“AVRUPA İSLÂMİYET İLE HAMİLEDİR”

Meşrûtiyetten önce Camiü’l-Ezher’in reisi Şeyh Bahid Efendi İstanbul’a geliyor.

Ve bir münazarada Bediüzzaman’a soruyor:

“Osmanlı’daki hürriyet ve Avrupa Medeniyeti hakkında ne diyorsun?”

Bediüzzaman diyor ki:

“Osmanlı hükümeti Avrupa ile hamiledir. Avrupa gibi bir hükümeti doğuracak. Avrupa da İslâmîyet’e hamiledir. O da bir İslâm devleti doğuracak.”

Şeyh Bahid Hazretleri diyor ki:

“Ben de böyle düşünüyorum, ama bu kadar veciz bir ifade ancak Bediüzzaman’a mahsustur. Ben bu gençle münazara edip galebe edemem.”¹⁸

Bediüzzaman Beyanat ve Tenvirler’de bu gaybî haberin Osmanlı ülkesinde çok geçmeden doğrulandığını, şair-i İslâmîyeyi tahrip eden dinsiz bir devletin doğduğunu, fakat şairi tahrip edenlerin yakında dehşetli tokat yiyeceklerini; Avrupa’nın İslâmîyet’e hamile olduğu haberinin de zamana bağlı olarak gerçekleşeceğini haber veriyor.¹⁹

Anlaşıyor ki, asrımızda cihadın haritası çizilmiştir.

Cihad manevî cihaddır. Hamiyet, siyasetten arınmış iman hizmetidir.

Çünkü insanlar en ziyade nura, imana ve irşada muhtaçtır. Bu da inşaallah Risale-i Nur ile tahakkuk edecektir.²⁰

Bu durumda, nazarların ve gayretlerin iman hizmetinden siyasete kayması, nura karşı sadakatsizliği ifade eder. Bu da kendi başına zecir tokadının resmidir.

Dipnotlar:

- 1- Beyanat ve Tenvirler, Yeni Asya Neşriyat., İstanbul, 2000, s. 108; Emirdağ Lahikası, I/42
- 2- Emirdağ Lahikası-I, Yeni Asya Neşriyat., İstanbul, 2006, s. 442; Beyanat ve Tenvirler, s. 115
- 3- Hutbe-i Şamiye, s. 94
- 4- Beyanat ve Tenvirler, Yeni Asya Neş., İstanbul, 2000, s. 122; Asa-yı Musa, s. 34; Şualar, s. 316
- 5- Beyanat ve Tenvirler, Yeni Asya Neşriyat., İstanbul, 2000, s.126; Kastamonu Lahikası, s. 88-89
- 6- Age. (Üstte adı geçen eserler)
- 7- Tarihçe-i Hayat, s. 567; Emirdağ Lâhikası-II, s. 386, 392; Beyanat ve Tenvirler, s. 211, 232.
- 8- Emirdağ Lâhikası-II, s. 264; Beyanat ve Tenvirler, s. 134.
- 9- Beyanat ve Tenvirler, s. 156; Emirdağ Lâhikası-II, s. 386-387.
- 10- Emirdağ Lâhikası, s. 281.
- 11- Beyanat ve Tenvirler, s. 156; Emirdağ Lâhikası-II, s. 386-387.
- 12- Beyanat ve Tenvirler, s. 311.
- 13- Beyanat ve Tenvirler, s. 311; Şuâlar, s. 243.
- 14- Beyanat ve Tenvirler, s. 186.
- 15- Beyanat ve Tenvirler, s. 187; Şuâlar, s. 317-318.
- 16- Beyanat ve Tenvirler, s. 188-189; Sikke-i Tasdik-i Gıybeti, s. 167.
- 17- Beyanat ve Tenvirler, s. 191.
- 18- Beyanat ve Tenvirler, s. 192.
- 19- Emirdağ Lâhikası, II/344-346.
- 20- Beyanat ve Tenvirler, s. 193.